

УДК 378.147:811.111

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Серед передових методів у сучасному навчальному процесі вивчення англійської мови, велику увагу приділяють інтерактивним методам, які базуються на особистісно-орієнтованому підході до студента та спрямовані на розвиток не тільки творчого потенціалу студента, але і на вміння мислити та швидко реагувати.

Слово «інтерактив» (походить з англ. м. “inter” – взаємний, “act” – діяти) означає взаємодіяти. Інтерактивне навчання – це взаємодія викладача та студента в процесі навчання з метою вирішення лінгвістичних та комунікативних завдань. [1] Інтерактивна діяльність включає організацію та розвиток діалогічного мовлення, взаєморозуміння в процесі спілкування.

Інтерактивні методи є працюючими методами, як в середині групи, так і за її межами. Хоча роль викладача в ході інтерактивних занять є другорядною, проте слід звернути увагу на процес підготовки та розподілу ролей для групи. Як правило, працюючи в групі, у студентів відбувається покращення комунікативних навичок, проявляється командний дух. Таким чином, створюються умови для індивідуального самовираження всередині групи, вміння працювати в команді, розвивається дух суперництва, який сприяє мотивації студентів до розширення знань для покращення комунікації та словесного закріплення своїх позицій.

Структура заняття з англійської мови із застосуванням інтерактивних технологій проходить чотири етапи:

1. Підготовка. Цей етап передбачає організаційні моменти, такі як матеріали для опрацювання, місце проведення, технічне оснащення.
2. Вступ. На даному етапі важливим є пояснення правил, мети, розподіл на групи/команди, розподіл ролей.

3. Проведення. Обов'язковим є обговорення, заданих викладачем ситуацій; самостійний або груповий пошук рішень; формування відповідей.

4. Рефлексія та результати. Елементами цього етапу є обговорення результатів «гри», оцінювання та зворотній зв'язок [2].

Обираючи певний інтерактивний метод, а саме *Interview, Round Table, Reflexive Circle, Hot Summary, Project, Expert Group, Dozens of Questions, Excursion*, викладач формує у студентів відповідні навички і в результаті взаємодії спілкування відбувається взаємонавчання обох сторін.

Не менш цікавим є «метод шести капелюшків» (“*Six Thinking Hats*”). Це проста та ефективна гра, що надзвичайно заохочує студентів. У запропонованій грі мислення поділено на шість категорій, з кожною з яких співвіднесено метафоричний капелюх певного кольору. Коли обговорюється питання, кожний із присутніх застосовує до нього конкретний капелюх і всі думають в одному напрямку. Певний колір капелюха забезпечує більш ефективну концентрацію та легкість управління власними думками, оскільки кожен колір має свої функції.

Білий капелюх – детальна та необхідна інформація, тільки факти.

Жовтий капелюх – символічне відображення оптимізму, дослідження можливих успіхів і позитивних сторін, а також переваг.

Чорний капелюх – застерігає і змушує думати критично: що може статися поганого, висловлюється обережність.

Червоний капелюх: фокусування на творчості; альтернативних рішеннях; нові можливості та ідеї; це можливість висловити нові поняття та концепції.

Синій капелюх: керування розумовими процесами. Гарантія дотримання всіх шести капелюхів.

Використання цього прийому дозволяє скоротити час розв'язання проблеми і підвищити ефективність результатів діяльності.

У сучасній практиці викладання іноземної мови досить ефективно використовуються різні варіанти навчання у співробітництві, які сприяють залученню студентів до інтерактивної діяльності на заняттях.

Основними варіантами навчання у співробітництві є: – Student Team Learning (навчання в команді); – Jigsaw (мереживна пила, Е. Аронсон); – Learning Together (вчимося разом); – Ігрові технології.

Student Team Learning (STL, навчання в команді): викладач пояснює матеріал, а потім пропонує студентам в групах закріпити його (без жодних змагань у групі). Виконання завдань пояснюється студентом вголос, студенти допомагають один одному, а після завершення завдання, пропонується обговорення його всіма учасниками та оцінка їх роботи.

Jigsaw (мереживна пила): на першому етапі творчого застосування мовного матеріалу студенти діляться на “Home Groups”(початкові групи), по три студенти в кожній. Кількість студентів залежить від кількості текстів. Метою роботи є самостійне ознайомлення з текстом, з метою загального охоплення змісту, повного розуміння та виконання завдань, пов'язаних з перевіркою розуміння прочитаного. На другому етапі робота проходить в “Expert Groups”(експертних групах). Мета роботи – порівняти відповіді, до яких студенти дійшли самостійно в “Home Groups”, разом підготувати переказ тексту. Успіх роботи залежить від сумісної роботи студентів. Третій етап роботи – це повернення учасників до “Home Groups”, де вони по черзі переказують свої тексти; кожний учасник повинен не тільки ознайомити інших членів групи зі змістом, але й допомогти їм зрозуміти його.

Learning Together (вчимося разом): студенти діляться на групи (3-5 осіб). Кожна група виконує одне завдання, яке є частиною однієї великої теми, над якою працювали всі студенти. Таким чином, викладач контролює успішність виконання завдання, характер спілкування та спосіб надання допомоги один одному.

Ігрові технології забезпечують єдність емоційного та раціонального у навчанні. Ігри відповідають природним бажанням учасника, є унікальним засобом навчання без примусу, підвищують зацікавленість до занять. [2]

Головною проблемою залучення до інтерактивних ігор визначають те, що студент часто немає власної думки, а якщо і має, то боїться висловлювати її відкрито перед групою. Постійне проведення інтерактивних занять сприяє значному покращенню комунікативних навичок студентів, в результаті чого зникають внутрішні обмеження студента. В процесі спілкування студенти навчаються спілкуватися з різними людьми, висловлювати альтернативні думки, приймати виважені рішення, вміти вести дискусії.

Якісна мовна підготовка студентів не можлива без використання сучасних новітніх технологій. Сучасні технології в освіті – це професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, використання проектних методів, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами, дистанційні курси іноземних мов, створення презентацій у програмному середовищі Open Office Impress, Microsoft Power Point, використання ресурсів всесвітньої мережі Internet.

Мультимедійні засоби являють собою перспективний та високоякісний механізм, що дозволяє опрацьовувати та представляти більшу кількість інформації, ніж традиційні джерела інформації.

Виклад навчального матеріалу повинен відповідати не тільки вербально-логічному, але і сенсорно-перцептивному рівню когнітивного процесу. Його виклад необхідно орієнтувати на словниковий запас та лінгвістичну композицію конкретного вікового контингенту та специфіку підготовки студентів. [3]

Беручи до уваги вищезазначений матеріал, можна дійти висновку, що використання інтерактивних форм та методів дають змогу збільшити кількість розмовної практики на занятті, допомагають засвоїти матеріал та використати його у майбутньому. Таким чином, викладач стає наставником самостійної навчально-пізнавальної та творчої діяльності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крамаренко С.Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів // Відкритий урок. – 2002. – № 5-6. – С.7-10.
2. Павлович А. В. Використання інтерактивних методів навчання у викладанні іноземної мови професійного спрямування у вищій школі. [Електронний ресурс] / А.В.Павлович. – Режим доступу: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1064>.
3. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник./О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За редакцією О.І. Пометун. – Київ: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

Відомості про автора:

Кравець Оксана Володимирівна – викладач англійської мови кафедри іноземних мов Ужгородського національного університету

тел. 050 50 30 444

tail24ok@gmail.com

Тези прошу опублікувати в розділі «Педагогіка».

Тези: Використання інтерактивних методів навчання на заняттях з англійської мови

Відділення №8 «Нової пошти». Місто Ужгород, вул. Собранецька 146 Б